

2. Гудков Ф. А. Об организации рынка услуг по налоговому консультированию // Ваш налоговый адвокат. – 2007. – № 7. – С. 12–14.

3. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI /Редакція від 03.08.2014 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17).

Оляновська Лілія

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник: викладач Титор В. Й.

ПОТЕНЦІЙНЕ ЗАСТОСУВАННЯ BLOCKCHAIN У ЗДІЙСНЕННІ МИТНИХ ПРОЦЕДУР

Останнім часом люди по всьому світу все частіше чують про технології Blockchain. Користувачі знають про те, що ця соціально-медійна платформа побудована на Bitcoin. Але є десятки інших способів використання блокчейна у відриві від крипто валюти [1].

Через те, що в Україні дана тема ще ніким із науковців не була розглянута, не всі розуміють що ж з себе представляє Blockchain і як працює.

Отож, Blockchain – це спосіб зберігання даних або цифровий реєстр транзакцій, угод, контрактів. Всього що потребує окремих незалежних записів і, при необхідності, перевірки. У блокчейні можна зберігати дані про видані кредити, права на власність, порушення правил дорожнього руху, одруження. Базова система блокчейна являється постійно зростаючою послідовністю блоків, які розділяються між учасниками за допомогою пірингових мереж, якими більшість людей користуються для скачки і роздачі торрентів. У кожен блок додається тимчасова відмітка (хеш-сума), яку найпростіше уявити як унікальний відбиток пальця. Ці блоки строго в певному порядку складаються в ланцюжки («blockchain» – буквально «ланцюг блоків»). Якщо спробувати переставити послідовність блоків, то система відкине ланцюг через невідповідність структури і хеш-суми. Щоб ніхто не міг змінити тимчасову позначку і перерахувати хеш-суму, яка буде правильною з точки зору системи, блокчейн використовує кілька способів захисту: Proof of Work (PoW, доказ роботи) і Proof of Stake (PoS, доказ володіння) [2].

За останні два роки про впровадження або тестування рішень на блокчейні оголосили великі світові банки і фінансові організації. Наприклад, фондова біржа Nasdaq і SEB-банк тестують блокчейн в торгівлі взаємними фондами. Royal Bank of Canada планує використовувати технологію для переказів між канадськими та американськими філіями. Також такі країни як ОАЕ, США запустили пілотні версії застосування блокчейн-технології в митній справі, а Нідерланди і Данія вже успішно використовують цю технологію в відстеженні і управлінні судно перевезень.

Україна також одна із перших країн підтримала нову технологію і вже цього року blockchain було застосовано для оновленої системи електронних торгів конфіскованим майном CETAM та було реалізовано оновлену версію

інформаційної системи державного земельного кадастру. Блокчейн дозволяє децентралізовано оновлювати інформацію в реєстрах з різною географічною локалізацією. Перевіряти доступ захищення ключами, проводити автоматично розрахунки, прозорі і незворотні угоди.

На сьогоднішній день облік багатьох угод, в тому числі і митних, ґрунтується на особистих заявах, посвідченнях особи і печатках або підписах на документах. Документообіг в паперовій формі неефективний, зберігання даних дороге, а аудит таких документів вимагає великої кількості часу і зусиль, впровадження електронного підпису значно спростило багато операцій, однак механізм є недешевий і схильний до ризику крадіжки ключа з підписом. У великій системі розрахунку угод, такій як, наприклад, митна система, діяльність по обробці інформації централізована, що створює ряд проблем у вигляді високого навантаження, складності адміністрування. Створення системи розрахунків, заснованій на блокчейні, може значно спростити механізм і знизити витрати на її функціонування. При цьому слід визначити способи ідентифікації учасників мережі, оформлення, затвердження і зберігання даних про митні операції, а також встановлення зв'язку факту оплати митних платежів з фактом проходження митного контролю [3].

Отже, на основі блокчейна може бути створена книга обліку митних декларацій, де кожен користувач міг би виконати вхід до облікового запису, фізично засвідчивши свою особистість у відповідній дорадчій установі. Реєстрація мала б одноразовий характер. Облікові записи користувачів в мережі мали б мати такі ж властивості, як публічні ключі в мережі біткойн: кожен користувач мережі мав би необмежений доступ до історії записів на даній адресі, але зміни міг би робити тільки користувач, який має приватний ключ, оскільки товари можуть декларуватися самою фізичною особою, а також особою, яка діє на підставі довіреності (перевізником, митним брокером), довірена особа також отримувала б доступ до публічного ключа особи на підставі відповідного облікового запису і приватного ключа довіреної особи, підтвердження реєстрації декларації було б на даному публічному ключі. Так, володар товарів або транспортних засобів, що підлягають митному декларуванню, реєстрував би на своєму публічному ключі, поряд з описом зазначеного до ввезення або вивезення майна, дані документів, які відносяться до цього майна. Реєстрація документів, необхідних для визначення митної вартості, транспортних і товаросупровідних документів, необхідних для надання пільг, запобігало б випадкам їх підробки і фіксувала б підставу для нарахування митних платежів. Митний орган заздалегідь був би сповіщений про товари, не оподатковуваних митом, податками та інших платежів, які справляються в установленому порядку митними органами. У разі відсутності цифрової декларації до моменту ввезення / вивезення товарів чи транспортних засобів заявка заповнювалася б під час проходження митного контролю в місці митного оформлення.

Важливо відзначити, що реєстрації в блокові ланцюга підлягали б всі форми декларування, в тому числі і усні. Криптографічний захист знижує ризик незаконної зміни записів в реєстрах та зменшує число спірних ситуацій в разі перевірки.

Література:

1. Чому ми все частіше чуємо про Blockchain [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://dou.ua/lenta/articles/why-is-blockchain-in-trends/>.
2. Что такое блокчейн, и как это работает [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://revolverlab.com/how-its-works-blockchain-6d0355c43bfc>.
3. Andreessen M. Why Bitcoin Matters. [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://dealbook.nytimes.com/2014/01/21/why-bitcoin-matters> (accessed 13.09.2015).

Оніпко Тарас

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: д.е.н., професор Десятнюк О. М.

ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ ПРАЦІВНИКІВ МИТНИХ ОРГАНІВ

В процесі загальнодержавних фіскальних реформ в Україні етизація митної служби набуває більш системного характеру та стає постійним об'єктом аналізу і стратегічного планування. Розвиток професійної етики працівників митних органів започатковано Концепцією управління персоналом державної фіскальної служби України, в якій визначено основні напрями кадрової політики, спрямованої як на розвиток персоналу, так і на досягнення стратегічних цілей і завдань. Важливим системним кроком у напрямку етизації митної служби є також розробка проекту Кодексу професійної етики працівника державної фіскальної служби України.

Однак для розвитку професійної етики митників недостатньо лише розробити та офіційно задекларувати запровадження відповідних норм і кодексів. Дієвість цих документів безпосередньо залежить від їхнього системного впровадження та застосування з цією метою наявних організаційних і матеріальних ресурсів [1].

Починаючи із 2005 р. в органах митної служби започатковано проведення дослідження проблем етизації службових відносин (опитування працівників центрального апарату). Метою такого заходу є отримання інформації, яку використовують для змін у кадровій політиці, вдосконалення процесів управління людськими ресурсами та етизації службових відносин у митних органах. Проведені опитування дали змогу визначити основні проблеми, які потребують вирішення з метою підвищення ефективності діяльності митних органів:

- система добору персоналу;
- організація робочого місця;
- нормування навантаження на працівника;